

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN
Handläggare
Inger Wisén-Hesselbäck
Tfn: 508 25 031

TJÄNSTEUTLÅTANDE OFU 2006-02-02
2006-01-10

Dnr 420-0015/2005

Till Socialtjänstnämnden
Organisations- och föreningsutskottet

Förslag till fördelning av statsbidrag avseende HIV/Aids-insatser i Stockholms stad för 2006

(2 bilagor)

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Organisations- och föreningsutskottet beviljar bidrag till hiv/aids-insatser enligt detta tjänsteutlåtande.
2. Denna paragraf justeras omedelbart.
3. Organisations- och föreningsutskottet beslutar överlämna detta ärende till socialtjänstnämnden för beslut om stadens ungdomsmottagningar.

Eddie Friberg

BAKGRUND

Socialtjänstnämnden har som uppgift att samordna stadens insatser vad gäller hiv/aids. Detta innebär bl.a. att tillhandahålla allmänhet och myndigheter information om hiv/aids och aktivt verka för att minska spridning av hiv och Sexual transmitted infections (STI) i staden. Vidare ska förvaltningen upprätthålla kontinuerliga kontakter med de frivilligorganisationer som bedriver hiv/aids-relaterade verksamheter och även söka nå ytterligare riskgrupper.

Storstadsregionerna Stockholm, Malmö och Göteborg har sedan statens budgetår 1991/1992 årligen erhållit statsbidrag, det s.k. extrabidraget till hiv/aids-insatser och stöd till aids-sjuka. Fram till och med 1997 har Folkhälsoinstitutet fördelat det extra bidraget till landets kommuner och landsting. Från och med 1998 har regeringen anslagit bidrag till storstadsregionerna Stockholm, Malmö och Göteborg inom anslaget "Allmänna bidrag till kommuner".

Storstadsregionerna beviljades för år 2005 90 miljoner kronor. Förvaltningen har för stadens räkning framfört till regeringen att fördelningen av bidrag som grundar sig på antal HIV-infekterade per 100 000 invånare inte ger en rättvis fördelning för Stockholm.

För Stockholms stads del uppgick bidraget 2005 till 13 360 tkr. Av dessa fördelade kommunstyrelsen 3 100 tkr till Stockholms skolors ungdomsmottagning och till stadsdelsnämndernas ungdomsmottagningar. Resterande 10 260 tkr användes enligt OFU:s beslut, till förvaltningens kostnader för hiv/aids-sekretariatet, utbildning och informationskostnader samt bidrag till frivilligorganisationer.

Förvaltningen har fått underhandsbesked från Sveriges Kommuner och Lands-ting om att Stockholm stad erhåller 13 360 000 kr även för 2006.

Statistik för hiv-smittade 2004

Totalt har 6 703 hivinfekterade personer rapporterats i Sverige sedan 1985, 1 866 kvinnor och 4 837 män. Idag lever ca 3 500 personer i Sverige med hiv.

Under 2004 anmäldes 425 personer med hivinfektion i Sverige, vilket var en ökning med 8 procent jämfört med året innan. Under hela 1990- och 2000-talet har den svenska hivepidemin speglat den globala situationen. In- vandrigen av hivpositiva personer från områden där hiv är mycket mer spritt än i Sverige står för nästan hela den årliga ökningen av rapporterade fall un- der 2000-talet. Hivspridningen inom landet visar en nedåtgående trend.

I gruppen män som har sex med män har antalet nya fall av hiv legat stabilt de senaste åren. Under 2004 anmäldes 76 nya fall. De flesta uppgav att de smittats i Sverige. Av de utlandssmittade hade de flesta smittats i Europa och USA. Medelåldern vid diagnos var 40 år.

Av dem som smittats heterosexuellt var 120 män och 131 kvinnor. I den gruppen var 173 smittade i sina hemländer innan de kom till Sverige. Det är en ökning jämfört med ca 90 sådana fall per år de senaste fem åren. Trettio personer i den heterosexuellt smittade gruppen uppger att de smittats i Sve- rige, 32 uppger att de smittats utomlands, 20 av dem i Asien. Medelåldern vid diagnos var 41 år för männen och 33 år för kvinnorna.

Via intravenöst missbruk anmäldes 27 personer smittade i landet under 2004, 24 män och 3 kvinnor. Av dem var 15 smittade i Sverige och tre i forna Sov- jetunionen. Medelåldern vid diagnos var 41 år för männen och 37 år för kvin- norna.

Fjorton fall av mor-barnsmitta anmäldes under 2004. Samtliga barn som dia- gnostiserats är barn till kvinnor som inte haft behandling under graviditeten. Mödrarna kommer i de flesta fallen från Afrika där hiv är vanligt förekomman- de.

Hivläget i Stockholms stad

I Stockholms län rapporterades 222 hivfall under 2004. Det är en ökning med 18 procent jämfört med året innan. Av de 222 var 64 kvinnor och 158 män. Hälften av de hivpositiva var födda och smittade utomlands, 21 procent var födda i Sverige och smittade utomlands och 21 procent var födda och smitta- de i Sverige. (Om de övriga saknas sådana uppgifter)

Bland män som har sex med män märks en ökning med 34 procent, från 47 fall 2003 till 63 fall 2004.

Bland intravenösa missbrukare märks en minskning från 26 fall 2003 till 18 fall 2004. I gruppen 15-19 år anmäldes 3 kvinnor och 2 män, i 20-24 års- gruppen 4 kvinnor och 6 män, i 25-29-årsgruppen 10 kvinnor och 17 män. De

flesta männen som anmäldes med hiv var mellan 30 och 49 år och de flesta kvinnorna var 25-44 år.

Totalt har 6 503 hiv-positiva personer rapporterats mellan 1985 och t.o.m. första halvåret 2004, av dem är 72% män. Av de anmälda beräknas 3 200 vara i livet.

För de tre storstäderna fördelar sig rapporterade hiv-fall från 1985 till första juli 2005 enligt följande.

Stockholms län	58%
Skåne	12%
Västra Götaland	10%

Statistik för andra sexuellt överförda infektioner första halvåret 2005

Klamydia

Antalet kliniskt rapporterade fall av klamydiainfektion under första halvåret 2005 ligger på lika hög nivå som under samma period 2004. Under perioden anmäldes 15 716 fall, vilket motsvarar en ökning på 4 %. Detta är den högsta klamydiasiffran för första halvåret, som rapporterats de senaste femton åren. Andelen män av samtliga rapporterade var 44 % och ökningen var något större bland dessa (4,4 % mot 3,6 % bland kvinnorna). Till skillnad från förra året då den största ökningen sågs i åldersgruppen 15 till 19 år, har denna ökning i år förskjutits till åldersgruppen 20 till 24 år.

Av dem som smittats utomlands har flertalet smittats i Thailand, Spanien och Storbritannien, men de allra flesta (88 %) har smittats i Sverige.

Gonorré

Under första halvåret 2005 rapporterades 320 fall av gonorré (271 män och 49 kvinnor) genom klinisk anmälan till Smittskyddsinstitutet. Detta är en ökning med 30 % jämfört med samma period förra året. Ökningen ses bland män som smittats genom sex med män, där mer än en fördubbling av antalet fall skett, medan antalet heterosexuellt smittade fall inte har ökat. Medelåldern för kvinnorna var 28 år och för männen 33 år.

Av de 157 män som smittats genom sex med män hade majoriteten (80 %) smittats i Sverige varav de flesta i Stockholm, men inhemska fall förekom också i Malmö och Göteborg. Av de utlandssmittade männen hade flertalet smittats i Västeuropeiska storstäder och turistorter.

107 män och 48 kvinnor hade smittats genom heterosexuell kontakt. Av dem hade färre än hälften (44%) smittats i Sverige. Inhemsk smitta var vanligast i Stockholm, följt av Göteborg och Malmö, men enstaka inhemska fall förekom även på andra orter. Utlandssmittan hade framför allt skett i Sydostasien, särskilt i Thailand, men också i andra länder i denna region, där risken är stor att smittas av en gonorrébakterie med höggradig resistens mot ett flertal antibiotika.

Syfilis

Första halvåret 2005 rapporterades 73 fall av syfilis (62 män och 11 kvinnor) genom klinisk anmälan till Smittskyddsinstitutet. Detta är en minskning med 28 % jämfört med samma period förra året. Den markanta ökningen av syfilis som skett under de senaste fem åren verkar därmed ha avstannat, åtminstone temporärt. Minskningen ses såväl bland kvinnor som bland män. Medelå-

dern var som tidigare högre än för andra sexuellt överförda infektioner: 32 år för kvinnorna och 40 år för männen.

Minskningen gäller såväl heterosexuellt smittade som homosexuellt smittade män. Av de 41 män som smittats genom sex med män hade mer än hälften, 24 män, smittats i Sverige varav alla utom en hade smittats i Stockholm där ett utbrott i denna grupp startade 1999/2000. Övriga hade smittats i Västeuropeiska storstäder och turistorter samt i USA.

Av heterosexuellt smittade kvinnor och män, 18 personer, hade de flesta smittats vid utlandsvistelse i olika delar av världen, men två kvinnor och en man uppgavs ha smittats i Sverige. Av de övriga 14 fallen, där smittvägen inte kunnat preciseras, var de allra flesta diagnostiserats bland asylsökande och immigranter från östra Europa, Asien och Afrika, varav två barn med medfödd infektion.

Statistisk källa: Smittskyddsinstitutet

ÄRENDETS BEREDNING

Detta ärende har beretts inom kansliavdelningen.

FÖRVALTNINGENS FÖRSLAG

Aids-sekretariatet

Socialtjänstnämnden har som uppgift att samordna stadens insatser vad gäller hiv/aids-prevention. Detta innebär att tillhandahålla allmänhet och myndigheter information om hiv/aids och att aktivt verka för att minska spridningen av hiv och Sexual Transmitted Infections (STI) i staden. För detta arbete finns inom socialtjänstförvaltningen ett hiv/aids-sekretariat. Stadens samordnare ska även upprätthålla kontinuerliga kontakter med de frivilligorganisationer som bedriver hiv/aidsrelaterade verksamheter och projekt.

Arbete med föreningar

Socialtjänstnämndens organisations- och föreningsutskott ger bidrag till 13 ungdomsmottagningar, en mansmottagning och 16 organisationer/föreningar med olika verksamheter och projekt. Förvaltningen följer dessa verksamheter och anser att de insatser som dessa föreningar utför vad gäller hiv-prevention är av mycket stor vikt.

Frivilligorganisationerna har en stor roll att fylla i det förebyggande arbetet. Många av de föreningar som erhåller bidrag genom socialtjänstnämnden ingår i ett nätverk där man informerar varandra om sitt arbete och ger utbildning och stöd till nya verksamheter.

Översyn av det statliga hiv/aids-bidraget

Regeringen tillsatte under 2002 en statlig utredning, den så kallade Miltonutredningen, för att se över det bidrag som Statens Folkhälsoinstitut delar ut till lands-ting, kommuner, organisationer och föreningar för hiv/aids-prevention. Det statliga bidrag, 90 mkr, som ges till storstäderna Göteborg, Malmö och Stockholm sågs också över. I februari 2004 var översynen av det statliga hiv/aids-bidraget klar. I juni inkom betänkande från utredningen Samhällets insatser mot hiv/STI – att möta förändring (SOU 2004:13) till socialtjänstnämnden. 2004-09-21 beslöt nämnden överlämna förvaltningens förslag som svar på remissen.

Under 2006 kommer socialstyrelsen att skriva fram ett nationellt program för hur det nationella hiv-preventiva arbetet ska skötas fortsättningsvis. Vidare ska Socialstyrelsen lägga förslag på hur de statliga medlen ska handläggas. Detta gäller även de "öronmärkta" 90 mkr som ges till storstäderna Göteborg, Malmö och Stockholm. Dessa pengar kommer Sveriges kommuner och landsting att fördela för 2006.

Utbildningar

Under 2005 har förvaltningen genomfört seminarier angående myndighetskunskap och en revisorsutbildning. Samtliga föreningar som erhåller pengar via OFU har inbjudits. Förvaltningen avser att erbjuda dessa utbildningar årligen.

Förvaltningens bedömning är att kostnaderna för sekretariatet, d.v.s. lön, övergripande information, lokaler, utbildning m.m. under 2006 uppgår till 650 tkr.

Förslag till beslut

OFU föreslås avsätta 650 tkr av hiv/aids-anslaget till hiv/aids-sekretariatet.

STÖD TILL ORGANISATIONER

Somaliska Hälsoteamet (SH)

I Sverige finns ca 32 000 personer från Somalia varav ca 9 000 bor i Stockholmsregionen. De flesta bor i Rinkeby, Tensta, Kista och Skärholmen. Den somaliska gruppen i Sverige är homogen. De talar samma språk och har samma kultur och religion. Den somaliska gruppen har varit den svåraste gruppen att nå med hiv-prevention. De flesta inom gruppen har ej erhållit varaktigt arbete. Detta har inneburit svårigheter med integration för gruppen. Bland somalierna finns också personer med hög utbildning och så är fallet med dem som arbetar i Somaliska Hälsoteamet.

Somaliska Hälsoteamets projekt har utöver hiv-prevention också innehållit familjeplanering och arbete mot könsstymning. Skilsmässofrekvensen är stor inom gruppen och ganska snart efter separationen gifter man om sig. En del hittar en ny partner i Sverige och andra åker till Afrika för att hitta partner. Många av familjerna har stora barnkullar om 8 - 10 barn. Enligt föreningens läkare har många kvinnor slitna kroppar efter barnafödslar. De är också alla könsstympade vilket gör förlossningarna svåra. Många av de unga kvinnorna vill numera inte att deras döttrar ska könsstympas. Det gäller för dem att stå emot påtryckningar från den äldre generationen.

Föreningen har sedan 1998 bedrivit informationsarbete om hiv, STI, oönskade graviditeter, könsstymning och familjeplanering. Innan 1998 hade denna målgrupp inte erhållit information inom dessa områden.

Det förebyggande arbetet har bedrivits genom information till större och mindre grupper. En gång per termin bjuds kvinnor in för att få aktuell information om hiv-prevention och könsstymning. Höstens möte besöktes av cirka 100 kvinnor i alla åldrar. Till det möte som arrangerades för män kom cirka 80. Genom dessa konferenser rekryteras kvinnor, män, tjejer och killar för att hjälpa till med kondomutdelning.

Under de senaste åren har hiv-positiva sökt sig till föreningen för olika former av stöd. Detta visar att SH har bedrivit ett framgångsrikt informationsarbete. Föreningen gör hembesök hos hiv-sjuka och ger dem hjälp med städning, tvätt och matlagning. SH ger också stöd, kurativ hjälp och rådgivning. Vidare

följer man med som sällskap på bio. Föreningen håller till i lokaler på Noaks Ark.

Föreningen har i samarbete med Riksförbundet för sexuell upplysning Stockholmsavdelningen (RFSU) kontinuerligt gett information och haft diskussioner i små grupper angående kondom användning, könsstympning och familjeplanering. Dessa grupper träffas i hemmiljö i så kallade "home informations".

En grupp som SH identifierat ha synnerligen stora behov av insatser är ungdomar och unga vuxna, i synnerhet flickor, och deras föräldrar. Budskap från föräldrar och det som lärs ut i skolan står ibland i konflikt med varandra, liksom attityder, värderingar och prioriteringar. Slitningar mellan kulturerna gör att ungdomarna löper större risk för att hamna i riskzonen vad gäller missbruk av droger (framför allt cat), könsstympning, familjevåld, psykisk ohälsa och oönskade graviditeter. SH har besökts av en ökande grupp unga flickor som sökt hjälp i samband med oönskade graviditeter.

Föreningen har valt ut några av sina unga medlemmar och anlitat RFSU – Stockholm för att utbilda dessa i sex och samlevnad. Dessa ungdomar har erhållit en s.k. "peer-education" som går ut på att utbildare utbildar nya utbildare. Projektet har nått såväl unga tjejer som kvinnor.

En ny grupp att arbeta med för föreningen är homosexuella. De tillhör enligt verksamhetschefen de mest utsatta inom gruppen och har tidigare hållit sig undan. Efter lång tids arbete har föreningen fått kontakt med homosexuella och menar att de är i stort behov av deras stöd. Rådgivningen erbjuds för såväl homosexuella som deras anhöriga. Föreningen har kontakter med specialister och hänvisar till dessa vid behov.

Föreningen håller också föreläsningar för socialsekreterare på stadsdelsförvaltningarna för att öka kulturkompetensen för dem som träffar denna målgrupp. Föreningen erhåller också pengar från Statens Folkhälsoinstitut, 250 tkr, för att genomföra dessa föreläsningar runt om i landet.

Förvaltningen anser att det preventiva arbete som SH utför för sin målgrupp är av mycket stort värde. Allt fler somaliska män och kvinnor söker sig till föreningen för att få råd och stöd. Föreningen ansöker för 2006 om 430 tkr. För 2005 beviljades SH 430 varav 75 tkr till hyra.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja Somaliska hälsoteamet i Stockholm bidrag med 430 tkr ur hiv/aids-anslaget för 2006.

Afrosvenskarnas Riksförbund – Stockholmsavdelningen (ASR)

Afrosvenskarnas riksförbund – Stockholmsavdelningen bildades 1990. Föreningen arbetar för integration och för att skapa en meningsfull tillvaro för afrikaner bosatta i Sverige. Föreningen består av medlemmar från Afrika, deras barn, vänner och andra som vill utveckla relationer med personer med afrikansk bakgrund. Det finns idag tre sektioner inom Stockholmsavdelningen: kvinnosektionen, manssektionen och ungdomssektionen.

ASR har under flera år bedrivit projekt kring STI- och hiv-förebyggande arbete bland de afrikanska minoritetsgrupperna med ekonomiskt stöd från Stockholms stad. Prioriterade grupper har varit kvinnor, ungdomar, nyanlända flyk-

tingar, semesterresenärer som besöker hemländer, våldsbenägna män i afrikanska familjer samt olika resurspersoner bland afrikaner.

Föreningen skriver i sin ansökan:

” Frågor kring sex och samlevnad, sexuellt överförbara sjukdomar och hiv/aids är idag mer angelägna än någonsin. Under 1990- och 2000-talet har den svenska hivpidemin speglat den globala situationen. Av 2004 års rapporterade hivsmittade i Sverige var hälften smittade utomlands varav de flertalet från Afrika. Eftersom nya hivsmittade i Stockholm främst utgörs av personer med rötter från Afrika har Afrosvenskarna i Stockholm en betydelsefull roll i det preventiva arbetet. Föreningen har under de senaste åren lyckats nå och engagera etniska grupper från olika länder på den afrikanska kontinenten. Detta kontaktnät har givit stora möjligheter att nå ut med information kring frågor som rör sex och samlevnad och särskilt frågor som rör STI och hiv/aids. Vi anser också att man kan vinna något i kampen mot hiv/aids i Sverige om man speglar det mot hiv/aidsförhållandena i Afrika. Om man beskriver läget där får man en smärtsam förståelse för hur allvarligt viruset är och hur angeläget det är att agera såväl lokalt som globalt. Hiv/aids blir därmed påtagligare vilket i sin tur kan ha en positiv effekt på det preventiva arbetet här i Stockholm.”

Föreningen skriver i sin ansökan att den så kallade home-party-metoden har visat sig vara en utmärkt metod för att nå afrikanska kvinnor. Vid dessa tillfällen diskuterar de sex och samlevnadsfrågor men också frågor kring uppfostran och våld inom familjen. Det har också visat sig att dessa grupper har lett till att nätverk har bildats för att motverka isolering.

Metoder

- Föreningen tillhandahåller informationsmaterial och kondomer i föreningens lokaler
- Föreningen avser att fortsätta utbildningen av verksamhetsledare och eldsjälar bland medlemmarna för att nå målgruppen
- Föreningen kommer att fortsätta att anordna ”home parties” som pedagogisk metod för kvinnor. Inför 2006 avser ASR att starta ”home parties” även för män. När dessa är genomförda kommer de att jämföra vilka likheter och skillnader i synsättet mellan könen som framkommit vad gäller olika frågor.
- Föreningen anordnar varje år sommarläger med information. De menar att alla intresserade inte kommer att kunna delta på grund av att antalet platser är begränsat. Under 2005 genomfördes två informationsläger, ett för vuxna och barnfamiljer och ett för ungdomar
- Informationskvällar, seminarier och konferenser kommer att anordnas för såväl homogena grupper som blandade

Arbetet inom ASR bygger på principen hjälp till självhjälp och syftar bland annat till att genom kamratstödande verksamhet skapa sociala nätverk för socialt utsatta människor av afrikanskt härkomst, som bor i Stockholmsområdet. Arbetet genomförs genom olika informationsinsatser, tillhandahållande av olika informationsbroschyrer och kondomer, psykosocial rådgivning och stödverksamhet, en årlig hiv/aidsdag, seminarier och diskussionsgrupper.

ASR har en vänskapsförening i Kenya, ”Barnvän Humanitär Organisation” som driver ett barnhem. Företrädare för barnhemmet har besökt föreningen och berättat om förhållandena för barnen vars föräldrar har dött i aids. Föreningen stödjer barnhemmets arbete genom att anordna loppmarknader.

Föreningens arbete med sex och samlevnad och hiv/STI-prevention är mycket angeläget. ASR bedriver även förebyggande arbete kring könsstympning. Frågan om könsroller och mäns våld mot kvinnor och barn har väckt stort debattintresse i föreningen. Detta har resulterat i att föreningen har startat en mansgrupp för att förebygga mäns våld och för att förändra attityder.

ASR anordnar särskilda informationsmöten för ungdomar, ibland för killar och tjejer tillsammans ibland för grupperna var för sig, beroende på informationens innehåll. Under 2006 kommer föreningen att intensifiera sitt preventiva arbete angående hiv genom att bland annat visa filmen "När aids kom till Sverige".

ASR ansöker om 654 800 tkr till lokalhyra, arvode, sommarläger, seminarier, råd- och stödverksamhet, home-parties och förebyggande aktiviteter för ungdomar.

Föreningen erhöll 430 tkr för 2005. Förvaltningen anser att föreningen bedriver ett angeläget preventionsarbete för sin målgrupp. Förvaltningen föreslår att ASR beviljas bidrag för lokalhyra och verksamhetsbidrag till föreningens arbete med hiv/aids-insatser.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja Afrosvenskarnas Riksförbund, Stockholmsavdelningen 430 tkr ur hiv/aids-anlaget.

Convictus

Convictus har bedrivit dagverksamheten Bryggan för hemlösa sedan 1997. Först vid Magnus Ladulåsgatan i lokaler som hyrdes av Hotellhem. Verksamheten bedrivs nu vid Blekholmsgatan i gamla Posthuset vid Centralen.

Målgrupp

Hemlösa hivpositiva aktiva och icke aktiva narkotikamissbrukare, psykiskt sjuka, missbrukare och deras anhöriga.

Verksamhet

Verksamheten utgår från de lokaler som föreningen har vid Centralen. Bryggan är öppen alla dagar i veckan och är en utpräglad lågtröskelverksamhet. Här erbjuds besökarna lunch, soppa, kaffe och smörgåsar. Det finns också möjlighet för besökare att duscha, tvätta kläder eller att byta till rena kläder. Besökare har också möjlighet att vila under dagen. Målet med verksamheten är att bemöta besökarna på ett humant sätt och därigenom lägga grunden till personliga kontakter med gästerna. Detta utgör basen för att gästerna ska kunna ta ett första steg mot ett drogfritt liv.

Bryggan samarbetar med en rad andra organisationer och myndigheter, t.ex. mobila teamen från Maria och S:t Görans sjukhus som bedriver uppsökande sjukvårds- och motivationsarbete bland de hemlösa i Stockholms län. Vidare samarbetar Convictus med Dianova, Bastakollektivet och socialtjänstförvaltningens uppsökargrupper.

Föreningen äger också ett hus i Läppe utanför Katrineholm. Huset används för rekreation för gäster på Bryggan, som tillsammans med personal åker dit. Vistelserna i huset brukar vara en vecka.

Personal

Föreningen har en heltidsanställd verksamhetschef och åtta hel- och deltid-ansställda. Föreningen har vidare ett 50-tal volontärer, som arbetar sammanlagt omkring 750 timmar i månaden.

Förvaltningen anser att verksamheten är mycket angelägen och Convictus är den enda förening som vänder sig till denna målgrupp. För 2006 har OFU beslutat att Convictus erhåller 1 816 000 kr i verksamhetsbidrag varav 672 000 i hyra, pengarna togs ur nämndens anslag till frivilligorganisationer.

Förvaltningen föreslår att Convictus erhåller 500 tkr för denna verksamhet ur det statliga hiv-bidraget för hiv-prevention.

Projektansökan från Convictus Hiv i Öst – Rör det Stockholm

Convictus ansöker om pengar, 664 000 kr, för två målgrupper:

- Hivpositiva med missbruksbakgrund
- Ungdomar i riskzon

Hivpositiva med missbruksbakgrund

Föreningen skriver i sin ansökan att det handlar om att uppmärksamma de hivpositiva. De flesta av dessa drabbades av hiv vid epidemins utbrott i mitten på 80-talet. Många har sedan dess drabbats av andra sjukdomar än hivsmitta exempelvis leverproblem, ledproblem, hepatit C, diabetes och andra sviter av sitt missbruk. Föreningen menar att flera i målgruppen kan vara till hjälp i det preventiva arbetet genom att medverka i utbildningar.

Ungdomar i riskzon

Den andra målgruppen är ungdomar som befinner sig i riskzonen vad avser missbruk och ungdomar som befinner sig i grupper nära missbruk. Föreningen skriver vidare att ungdomar i ökande omfattning kommer att ha Baltikum och stater i det forna Sovjet som resmål i ökande utsträckning än tidigare.

Föreningen vill starta utbildningsprogram och temadagar i samarbete med hivpositiva före detta missbrukare från Estland och personer som arbetar med denna målgrupp. Tanken med dessa utbildnings/temadagar är att medvetandegöra ungdomar och deras lärare om hiv/hepatit- och missbrukssituationen i öst.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att Convictus arbete med målgruppen hivpositiva missbrukare är angelägen. Förvaltningen anser vidare att nämndens bidrag inte endast kommer medborgare från Stockholms stad till del utan också personer från länet, från Sverige och från andra stater. Förvaltningen föreslår avslag för den här formen av utbildning, all forskning visar att information av engångskaraktär inte har bestående verkan för de som utbildas.

Vad gäller ansökan om pengar för ungdomar i riskzon så anser förvaltningen att Maria ungdomsenhet och stadens ungdomsmottagningar har en stor roll att fylla i detta förebyggande arbete. Stadsmissionens ungdomsmottagning arbetar också med dessa frågor. Vidare erhåller RFSU och RFSL pengar genom OFU för att bedriva preventionsarbete mot hiv och andra STI i stadens skolor.

Förslag till beslut

- OFU föreslås bevilja Convictus 500 tkr för sin verksamhet vid Bryggan. Pengarna föreslås tas ur det statliga hiv-anslaget.

- OFU föreslås avslå Convictus projektansökan om pengar till hivpositiva med missbruksbakgrund och till ungdomar i riskzon.

RFSU-Stockholm - Tala sex i skolan

RFSU – Stockholm är en lokalförening inom riksförbundet för sexuell upplysning. Sedan mer än tio år har RFSU – Stockholm arbetat med utbildning, opinionsbildning, rådgivning och information inom sexualitet och samlevnad. Föreningen har under dessa år samlat avsevärd kunskap om ungdomars behov av information och dialog om dessa ämnen. RFSU:s skolprojekt startade 1996, med hjälp av bidrag från dåvarande resursnämnden för skola och socialtjänst, organisationen når årligen ca 100 skolor och fritidsgårdar där de möter ca 12 000 ungdomar.

Metod

RFSU – Stockholm består av ett kansli med administrativ personal med specialkompetenser inom sexualupplysning och cirka 50 informatörer.

Skolorna ringer och beställer uppdrag som sedan fullföljs av informatörer som åker till skolan och informerar eleverna. Varje klass delas i pojk- och flickgrupp och för att få en god dialog är det aldrig mer än 20 elever i varje grupp. När informatörerna är ute i skolor är det en tjej som informerar klassens flickor och en kille som informerar pojkarna. Man pratar bland annat om kroppsuppfattning, könsroller, att följa sina känslor, preventivmedel, gå inte och vänta på symtom – testa. Informationen kan ges från 1,5 timme till en heldag. Varje pass är reglerat av en checklista av ämnen som alltid tas upp.

Årligen utbildas cirka 20 nya informatörer till RFSU – Stockholms skolverksamhet. Informatörerna är mellan 20 – 30 år gamla och de genomgår en noggrann selektion innan de antas till utbildningen, som dels innehåller faktakunskaper dels pedagogiska metoder. Vid avslutad informatörsutbildning observerar de vana informatörerna de nyutbildade innan de godkänns av kursledningen. Utbildningarna genomförs som studiecirkel och i internatform. Informatörer erbjuds kontinuerlig handledning och utbildning.

Projektet – Tala sex i skolan har som mål att nå ut till ungdomar på samtliga högstadies- och gymnasieskolor och fritidsgårdar i Stockholms län med information om hiv, STI och oönskade graviditeter. Målsättningen har varit att arbeta för en förbättring av den fysiska och psykiska hälsan rörande sexualiteten och projektet inkluderar också jämställdhetsarbete som en viktig del i ungdomars identitetsutveckling.

Kunskap och goda samtal är avgörande för att förebygga och arbeta preventivt mot hiv och andra sexuellt överförbara infektioner bland ungdomar. I dag är skolans sex- och samlevnadsundervisning ofta koncentrerad på reproduktion istället för identitet, självkänsla, relationer och jämställdhet. Enligt Skolverkets undersökning "Rapport om sexual- och samlevnadsundervisning i åttio skolor" ligger tonvikten på kropp och biologi och är inte ett forum för samtal och reflektion om den egna identiteten. Skolorna saknar ofta resurser att tillmötesgå elevernas behov eftersom lärrarhögskolan saknar särskild utbildning i ämnet. RFSU – Stockholm erbjuder professionella informatörer som fungerar som ett komplement till skolans ordinarie sex- och samlevnadsundervisning.

Sedan mer än tio år har RFSU – Stockholm fokuserat på sexualupplysning för ungdomar inom Stockholms län. Med tiden har föreningen utvecklat effektiva metoder för att nå och skapa en dialog med målgruppen om dessa ämnen.

Övergripande mål är att

- förebygga spridning av hiv och andra sexuellt överförbara infektioner och därigenom förebygga infertilitet hos främst kvinnor samt motverka oönskade graviditeter hos ungdomar
- främja god sexuell-, social- och allmänhälsa bland ungdomar
- verka för jämställdhet som en del i det hälsofrämjande arbetet

Projekt mål

- att erbjuda skolor i Stockholms län adekvat sex- och samlevnadsundervisning av professionella informatörer
- att bibehålla dagens omfattning av informationsuppdrag dvs. cirka 100 uppdrag per år
- att genomföra en informatörsutbildning per år
- att ge informatörerna kontinuerlig fortbildning och handledning
- att fortsätta utveckla metoder i takt med ökad kunskap om ungdomars attityder, värderingar och vanor
- att sprida kunskap om unga och om RFSU:s metod för sexualundervisning till personer som arbetar med unga och/eller sexualundervisning
- att årligen erbjuda skolpersonal i Stockholms län vidareutbildningar och föreläsningar för sex- och samlevnadsundervisning samt
- att verka för genusmedvetenhet skall vara en del av sex- och samlevnadsundervisningen i skolan

Målgrupp

Målgrupp är ungdomar i åldersgruppen 12 – 19 år i första hand men även unga under 25.

Övriga utbildningar

Inom projektet finns också möjlighet att erbjuda utbildningar riktade till skolpersonal inom Stockholm. Utbildningar som erbjuds syftar till att ge deltagarna kunskap och redskap för att bedriva en god sex- och samlevnadsundervisning och innehåller såväl faktaföreläsningar som metodövningar.

Under 2005 arrangerade RFSU Stockholm för tredje gången Sexdagar på Stockholms universitet. Dessa dagar fungerar som en mäsas med utställare och arrangeras i samverkan med LAFA, RFSL, RFSU. Dagarna innehåller också workshops och föredrag. Syftet är att lyfta sexualiteten på ett lustfyllt sätt och samtidigt påminna om säkrare sex i den åldersgrupp där klamydiaspridningen är som störst. Workshops/föredrag hade cirka 430 besökare och mässan cirka 700.

RFSU deltog också för andra året vid årets Pride med eget tält. Tältet var välbesökt och tanken är att RFSU Stockholm ska finnas med på Pride årligen.

RFSU deltar också i arbetet med HIV-prevention, arbete mot könsstympning och familjeplanering tillsammans med afrikanska föreningar. Projektledaren för Tala sex i skolan är också projektledare för "Afrikanska kvinnors nätverk". RFSU står för kontinuiteten i nätverket och bidrar med utbildning om kvinnors hälsa, kvinnans kropp och sjukdomar.

RFSU vill i samarbete med Noaks Ark starta ett ungdomscafé. Planerna är att man dels ska samarbeta med Huddinge Sjukhus, som arbetar med hiv-positiva ungdomar, och också bjuda in unga flickor från Afrikanska Kvinnors Nätverk.

RFSU-Stockholm ansöker om bidrag till fortsatt verksamhet med 1 700 tkr. Föreningen har sina lokaler i Noaks Ark. Förvaltningen föreslår att 1 775 tkr

beviljas RFSU Stockholm varav 75 tkr avser assistent på deltid till planerat café.

Förslag till beslut

OFU föreslås besluta att bevilja RFSU - Stockholm 1 775 tkr för projektet Tala sex i skolan. Pengarna föreslås tas från hiv/aids-anlaget.

”Afrikanska Kvinnors Nätverk” (AKN)

Under 1999 påbörjade förvaltningen samtal med kvinnor från fem afrikanska föreningar och RFSU för att starta ett projekt om afrikanska kvinnors hälsa, könsstympning och prostitution.

Anledningen till dessa samtal var att Joyce Sulusi – Sjö sommaren 1999 presenterade sin kartläggnings- och forskningsrapport ”Afrikanska prostituerade kvinnor i Stockholms city och Afrikaners levnadssituation i Stockholms län”. Kartläggningen gjordes på initiativ av förvaltningen och med pengar beviljade av dåvarande resursnämnden för skola och socialtjänst. Kartläggningen visade att prostitutionen bland kvinnor från Afrika procentuellt var högre än bland andra invandrargrupper och majoritetsbefolkningen.

I nätverket ingår sedan 2003 följande föreningar: Somaliska hälsoteamet, Uganda Women`s Organisation in Stockholm, Afrosvenskarnas riksförbund - Stockholmsavdelningen, Afrikanska rådet i Stockholm, Liberia Dujar Association, The Gambian Women Organisation in Sweden och Kongoföreningen i Stockholm.

Afrikanska Kvinnors Nätverk har antagit ett policyprogram som anger målgrupp, mål och metoder.

Målgrupp

Är flickor och kvinnor som har sitt ursprung i Afrika och nu är bosatta i Sverige.

Mål

Är att stärka målgruppen, arbeta för jämställdhet mellan könen och förebygga prostitution, hiv/STI, oönskade graviditeter samt förhindra kvinnlig könsstympning.

Metoder

- Att via möten skapa ett nätverk med representanter från olika afrikanska kvinnogrupper som är verksamma i Stockholms stad
- Att nätverkets organisationer utifrån egna möjligheter och resurser hittar arbetsmetoder för att nå målet
- Att genom upplysning och utbildning stärka afrikanska kvinnors och barns ställning i samhället
- Att vara språkrör och utifrån kvinnornas behov föra en diskussion med berörda myndigheter och media
- Att samarbeta med andra organisationer och myndigheter som har liknande mål för sin verksamhet

Inom respektive förening har man arbetat med grupper av framförallt unga kvinnor för att informera om sex och samlevnad. När man genomför dessa grupper är projektledaren med och oftast genomförs de i kontaktpersonernas hem eller i den lokal som föreningen förhyr.

Under 2005 har enskilda organisationer inom nätverket själva anordnat olika seminariedagar ofta i samarbete med en eller flera andra föreningar och då är även män och barn välkomna. Dessa seminarier är välbesökta och uppskattade. Föreningarna har då utställningar om vad de har gjort under året, vilket också ger tips och idéer till övriga föreningar ingående i nätverket.

Ett flertal av föreningarna har seminarier för sina egna flick- och kvinnogrupper på olika tema som handlar om kvinnor. Några genomför också lägerveckor för unga tjejer. Exempelvis har ASR årligen ett sådant med inriktning på seminarier rörande sex och samlevnad och andra aktuella frågor.

Några av föreningarna har också bedrivit uppsökande verksamhet vad gäller prostitution. Föreningarna har då uppsökt verksamhet på gator som frekventeras av prostituerade och söker också upp krogar där det förekommer prostitution.

Företrädare från alla föreningar har genomgått Noaks Arks basutbildning angående hiv/aids. Nätverket har träffar en gång i månaden med projektledaren från RFSU. Vid dessa möten inbjuds olika kvinnoorganisationer och kommunala instanser för att berätta om sina verksamheter. Projektledaren från RFSU har utöver detta flera möten i veckan med kontaktpersonerna från de olika föreningarna.

Projektledaren är utbildad barnmorska vid RFSU- Stockholm och tillhandahåller utbildning och handledning kring säker sex och samlevnad och säker kondom användning. Vidare medverkar projektledaren vid "home-informations" och står också för administration av projektet.

Somaliska hälsoteamet bedriver, utöver vad som sagts ovan, även home-informations om könsstympning och familjeplanering. Vid dessa möten kommer frågor upp, eftersom kvinnorna har många fysiska problem på grund av könsstympning i tidig ålder. Föreningen har också utbildat ett par unga flickor till sex- och samlevnadsinformatörer för den egna gruppen. Kontaktpersonen i denna förening är läkare och hon har genom tålmodigt arbete erhållit stort gehör för sitt arbete inom den somaliska gruppen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Afrikanska kvinnors nätverk (AKN) har verkat under 5 år. Det arbete som bedrivits under denna tid har varit angeläget. Projektledaren har kontinuerligt utbildat ledarna från föreningarna om att förebygga hiv och andra STI genom föreläsningar, home informations, externa utbildningar genom Lafa, RFSL, ungdomsmottagningar, specialister på könsstympning etc. Förvaltningen har haft en genomgripande diskussion med RFSU Stockholm om hur fortsättningen för nätverket ska se ut.

Förvaltningen har under hösten genomfört möten med Långholmens folkhögskola för att de under 2006 skall genomföra en kurs i demokrati och jämställdhet för ledarna i nätverket.

RFSU har ombetts att ansöka om EU-bidrag för detta. Ännu har inget besked kommit från EFS-rådet angående ansökan. OFU har beslutat att reservera 50 tkr för denna utbildning. Kulturnämnden har också vikt 50 tkr för detta.

Föreningarna ingående i nätverket har under flera år frågat efter annan kunskap om det svenska samhället, exempelvis barnuppfostran, lagen om vård av unga, våld mot kvinnor. De verksamhetsberättelser som föreningarna läm-

nat in för sitt arbete 2005 visar också att flera av föreningarna har börjat närma sig dessa frågor.

Förvaltningen inser också att föreningarna inte kan erhålla mer kunskap vad gäller att förebygga hiv. Den kurs som företrädare för nätverket ska gå under 2006 kommer att genomföras varannan vecka under 2,5 timmar.

Förvaltningen föreslår att 200 tkr beviljas RFSU Stockholm, dessa pengar kan föreningarna ansöka om hos RFSU när de tänker anordna hivpreventiva aktiviteter under 2006. Förvaltningen föreslår att RFSU Stockholm för 2006 erhåller förstärkt administrativt stöd för detta.

Förvaltningen anser att Afrikanska kvinnors nätverks arbete är mycket angeläget. Ledarna i nätverket vill nu vidareutveckla sig och förvaltningen föreslår att OFU beviljar nätverket ett avvecklingsbidrag under 2006 enligt nedan. Förvaltningen föreslår vidare att en assistent under året anställs för att på kvartstid arbeta med de unga flickorna i nätverket.

RFSU kommer att i samarbete med Noaks Ark starta ett café. Denna verksamhet kommer bland annat att vända sig till unga flickor inom Afrikanska Kvinnors Nätverk. Förvaltningen föreslår att en assistent får arbeta med detta på deltid.

• RFSU – Stockholm, administration	50 000 kr
• Utbildningar	50 000 kr
• Projektassistent	40 000 kr
• Pengar att söka av föreningarna	200 000 kr
• Assistent för unga tjejer	75 000 kr
Summa	410 000 tkr

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja 410 tkr till Afrikanska Kvinnors Nätverk, genom RFSU ur hiv/aids-anslaget.

Stiftelsen Noaks Ark Röda Korset

Stiftelsen Noaks Ark – Röda korsets arbete har som syfte att informera om hiv/aids, öka livskvaliteten bland människor som lever med hiv samt bevaka rättighets- och opinionsfrågor rörande hiv/aids. Detta för att minska antalet nysmittade med hiv och för att öka livskvaliteten direkt och indirekt människor som redan smittats.

År 2006 är Noaks Arks 20:e verksamhetsår. Under de år Noaks Ark verkat har organisationen skapat en arbetsmodell i vilken hiv sätts i ett helhetsperspektiv, som handlar om att samtidigt förstå hiv på individ-, familje- och gruppnivå. I arbetet sammanlänkas utbildningsinsatser, personlig rådgivning, distribution av informationsmaterial, emotionellt, socialt, och praktiskt stöd till hivpositiva och närstående samt attitydpåverkan i samhället för ökad förståelse för hivprevention och stöd. I det arbetet lyfter organisationen fram vikten av sekundärpreventiva insatser och rehabiliterande åtgärder riktade till hivpositiva. Dessutom tydliggör organisationen hur den globala hivspridningen direkt och indirekt påverkar hivsituationen i Sverige.

Stiftelsens arbete går ut på att begränsa spridningen av hiv genom ett aktivt utbildningsprogram och ett informativt och praktiskt stöd till hiv-positiva och deras närstående. Ambitionen är att öka kompetensen och därmed kvaliteten på insatserna till varje individ som söker stöd eller kunskap.

Strax före jul 2003 flyttade Noaks Ark till sina nuvarande lokaler vid Eriksbergsgatan. Med stiftelsen flyttade också samarbetsorganisationer RFSU – Stockholm, Somaliska Hälso teamet och Hepatit C-föreningen. Att dessa organisationer sitter tillsammans ökar samarbetet vilket leder till synergieffekter och kostnadsbesparingar.

Målgrupp

Allmänheten, invandrare, ungdomar, hiv-smittade, personal inom socialtjänsten – såsom personal som arbetar med hiv-positiva hemlösa, missbrukare, prostituerade, invandrare, flyktingar. Vidare skolpersonal, elever, förskolepersonal, hemtjänst och personal vid Stockholmsbaserade företag med anställda utomlands.

Målgrupper vad gäller stöd

Organisationen vänder sig vidare särskilt till hiv-smittade och deras anhöriga barn och familjer samt till friska barn med en eller två föräldrar som är hiv-smittade.

Målgrupper vad gäller opinion

Beslutsfattare, media och nyckelpersoner i andra organisationer som arbetar inom samma område.

Utbildning och information

Utbudet av informations- och utbildningsverksamhet innefattar kurser till allmänhet genom basutbildningar, skraddarsydd utbildning till anställda inom sjukvården, hemtjänst, högre tjänstemän för arbete utomlands samt tjänstemän inom den privata sektorn. Noaks Ark/Röda Korset ger ut flera tidskrifter och broschyrer samt artiklar för publikation i medicinsk och social forskning.

Noaks Ark har utvecklat speciella kurser för olika målgrupper: utbildning för sjuksköterskor, endagskurs för socionomer, endagskurs för ungdomsmottagningar på temat Hivtestning – samtal och test i samverkan, samt föreläsningar för allmänheten på kvällstid. Under 2006 kommer Stiftelsen att genomföra två sådana heldagar eftersom efterfrågan var stor.

Vidare håller Stiftelsen i utbildning för biståndsorganisationer, volontärer och fortbildar den egna personalen och under 2006 kommer också en förenklad och förkortad baskurs i hivkunskap att utformas. Denna kurs vänder sig till invandrade svenskar från högriskområden och med bristande kunskaper i svenska språket.

På Noaks Ark finns ett referensbibliotek, Infoteket, där all litteratur och tidskrifter kring hiv och aids samlas. Här erbjuds allmänhet, vårdpersonal, journalister, skolpersonal och elever tillgång till informationsmaterial om hiv/aids och andra sexuellt överförbara infektioner.

Aidsjouren

Aidsjouren är stiftelsens nationella telefonrådgivning där man svarar på alla frågor om hiv/aids och andra STI. De som ringer kan vara anonyma. Två rådgivare arbetar på heltid med rådgivningen. En stor del av rådgivarnas samtal handlar om riskbedömning och pre/post testkonsultation. Den som ringer får korrekt information och i förekommande fall kan han/hon hänvisas till lämplig mottagning för testning.

Med stöd från Allmänna Arvsfonden planerar Stiftelsen under 2006 att öppna en stödlinje för hivpositiva under vardagskvällar och helger. Denna kommer

att vara ett komplement till den vanliga telefonrådgivningen som bedrivs dagtid på vardagar.

Basverksamhet för grupp- och individstöd

Även under 2006 kommer Noaks Ark/Röda Korset att bedriva individuellt stöd till hiv-smittade genom rådgivning och självhjälpsgrupper, kolloverksamhet och kropp- och själseminarier. Barn- och familjeverksamheten planeras att förstärkas. Stödverksamheten planeras även fortsättningsvis för anhöriga och hiv-smittade. Under året kommer tonvikt att läggas på sekundärprevention och metodutveckling. Noaks Ark har också andra verksamheter som stödjer utsatta människor och som skapar kontaktnät mellan dessa, bland dessa kan nämnas kulturella evenemang, caféverksamheten bibliotek och utflyktsarrangemang.

Basverksamhet opinion och rättigheter

Opinionsarbete vad gäller hiv/aids kommer att förstärkas och ges mer utrymme inom organisationen. Juridisk assistens för sakfrågan kommer att förstärkas genom samarbete med advokat. Noaks Ark/Röda Korset kommer att intensifiera informationen till arbetsmarknadens parter om de lagar och skydd som gäller för hiv-smittade i arbetslivet.

Familjeprogram

Inom Noaks Ark finns sedan 1998 också Barn- och Familjeprogrammet. Detta projekt har i uppdrag att ge hiv-infekterade barn och deras familjer ett psykosocialt stöd. Noaks Ark erbjuder gruppsamtal till föräldrar som lever med hiv. Vidare erbjuds föräldrar och deras barn enskilda samtal inom detta projekt. Syftet är att ge stöd till familjerna när de ska informera sina hiv-positiva barn om deras sjukdom och att informera och stödja tonåringar som drabbats av hiv. Två helger i månaden har man gemensamma aktiviteter som middagar och bio- eller teaterbesök.

Sommarkollo

Under 10 år har även sommarkollo anordnats för barn till hiv-positiva föräldrar. Verksamheten har vänt sig till såväl hiv-smittade barn som till icke hiv-smittade barn. Kolloverksamheten är mycket uppskattad av både barn och föräldrar. De ges tillfälle till rekreation, samtal om hiv och mediciner samt samvaro med andra i samma livssituation. För 2006 avser Stiftelsen att hålla till på en lägergård på Väddö där man vill ge familjerna möjlighet till goda samtal och bra aktiviteter. Ofta är dessa familjer resurssvaga och någon alternativ sommarvistelse kan de inte ordna av ekonomiska skäl. Samarbetet med Noaks Ark i Gävle och deras sommarkolloverksamhet kommer också att fortsätta.

Samtalsgrupper för män som har sex med män

Hivpositiva män kan uppleva fördomar både på grund av sin sexualitet och av sin hivstatus. Även bland hivnegativa homosexuella män förekommer fördomar mot hivpositiva. En känsla av utanförskap både i majoritets- och gaykulturen blir följden. Stödverksamheten erbjuder därför samtalsgrupper särskilt riktade till hivpositiva homosexuella män.

Jobbstudion

Stödverksamheten på Noaks Ark erbjuder även stöd och rådgivning vad gäller arbetsliv, studier och rehabilitering. Syftet med jobbstudion är att stärka hiv-positivas egna resurser och att arbeta för deras rätt till delaktighet i samhället.

Förslag till beslut

- OFU beslutar att bevilja Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset allmänt verksamhetsbidrag med 1 550 000 kr för 2004.
- OFU beslutar att bevilja Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset bidrag med 125 tkr för familjeprogrammet.
- OFU beslutar att bevilja Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset bidrag med 165 tkr för kollektivverksamhet.

Positiva Gruppen (PG)

Positiva gruppen har sedan 18 år verkat för att hiv-positiva homo- och bisexuella mäns situation ska bli tillgodosedda genom psykosocial verksamhet och utbildning. Föreningen genomför dessutom kampanjer och information för att upplysa samhället om målgruppens utsatthet. Föreningen bedriver också informationsverksamhet i skolor och vid myndigheter som arbetar med hiv.

Positiva Gruppen är en kamrat- och stödförening för hiv-positiva homo- och bisexuella män. Hiv-positiva bi- och homosexuella män får genom PG psykosocialt stöd och omsorg. PG har stor erfarenhet av hiv, mediciner, biverkningar och av att vara homosexuell. Genom åren har PG kommit att betyda mycket för hiv-positiva män. De har haft en plats där de inte behöver dölja att de drabbats av sjukdomen och kunnat tala med andra om sina problem. Många av PG:s medlemmar vill inte att någon som inte är hiv-positiv kommer till lokalen där de bedriver sin verksamhet.

Klubblokal

Föreningen har sin lokal öppen för medlemmar måndag – torsdag kl 18.00 – 24.00, fredagar mellan 18.00 - 02.00 och lördagar mellan 20.00 - 02.00. Till klubblokalen kommer medlemmar för att äta, ta en öl eller dricka kaffe. PG erbjuder medlemmar matlådor till självkostnadspris. Måndagar och onsdagar erbjuder föreningen kostnadsfria soppkvällar. Andra aktiviteter som erbjuds för medlemmar är filmkvällar, dart, biljard, canastaspel och en internethörna. Det totala antalet besök under föregående år var cirka 5 000. Den sociala kontakten och de nätverk som byggs upp genom föreningen är av stor betydelse för den enskilde medlemmen.

Under året så har närstående tillsammans med medlem varit välkomna att besöka klubblokalen på fredagar.

Medlemmar

Föreningen anser att det är positivt att de under året haft många nya besökare vid verksamheten. Medlemmarna är med i den så kallade "Gummiklubben" som innebär att föreningen skickar hem kondomer till medlemmar.

Sommarläger

Föreningen anordnar årligen sommarläger. Lägre har visat sig vara mycket efterfrågat och anses av styrelsen vara den viktigaste psykosociala insats som föreningen genomför. Lägre kan inte genomföras om inte medlemmarna ställer upp på volontära insatser och just detta har visat sig vara välgörande för medlemmarna. På lägre får medlemmar dessutom närmare kontakt med människor som är smittade med hiv och kan utbyta erfarenheter vad gäller medicinering och fysisk status.

Personal

En person arbetar på heltid på kontoret och två arbetar halvtid som klubbvärdar. Under året har den nyutbildade styrelsen deltagit i kurser vad gäller arbetsgivaransvar och arbetsledning. Dessutom har föreningen en personalpool med timanställda som med kort varsel kan gå in som vikarier vid ordinarie personals sjuk- eller ledighetsfrånvaro.

Volontärer

Frivilligarbete är en förutsättning för att den verksamhet som bedrivs vid föreningen ska kunna fortgå. Det är också en viktig del av det psykosociala arbetet. Volontärer har främst jobbat inför Pride, storhelger, festkvällar och andra externa arrangemang.

Media

PG har tillsammans med riksförbundet för hiv-positiva (RFHP) uppmärksammat hiv i massmedia. Medlemmar har deltagit i intervjuer i tidningar, radio och via internet.

Hemsida

PG har en hemsida främst för att göra föreningen lättillgänglig för medlemmar men också för andra som vill ha information om verksamheten. Här kan man också få information om planerade aktiviteter och kampanjer som föreningen genomfört. Det senaste numret av medlemstidningen, Tc-magazine, ligger också ute på nätet som ett pdf-dokument.

Medlemstidning

Tc – magazine är föreningens medlemstidning som trycks i 1 000 exemplar och ges ut med 4 nummer per år. Tidningen skickas ut till medlemmar, hiv-, infektions- och hudmottagningar runt om i landet. Vidare distribueras tidningen till RFSL:s lokalavdelningar, myndigheter, kuratorer, läkare, politiker och andra som intresserar sig för PG:s frågor. Tidningen finns också utlagd på barer och klubbar som homo- och bisexuella besöker. Redaktionen består av medlemmar ur styrelsen och anställda. Medlemmar producerar den övervägande delen av materialet. Andra delar av den produceras av läkare eller andra specialister som arbetar med målgruppen.

Skolinformation

PG:s medlemmar besöker skolor, högskolor och universitet för att informera om den verksamhet som bedrivs, om säker sex och om homo- och bisexuella mäns situation. Föreningen tar även emot studiebesök från Stockholm och övriga landet.

Under de senaste åren har PG:s medlemmar fått uppleva att de inte längre behöver få aidsrelaterade sjukdomar. Kaposi Sarkom, en hudcancer, som mest drabbat de homosexuella männen, är nästan borta. De flesta av medlemmarna får medicinsk behandling och många mår förhållandevis bra. Alla får i stort sett biverkningar som är olika svåra hos varje enskild individ. Tyvärr har en del av medlemmarna utvecklat resistens mot medicinerna. PG har ett antal volontärer som kan hjälpa medlemmarna när de har det som svårast. Volontärerna ger stöd och uppmuntran och erbjuder även praktisk hjälp i hemmen

Föreningen har som mål att hålla klubblokalen öppen även dagtid under 2006. Vidare finns det önskemål om att flytta till nya lokaler tillsammans med föreningarna Hiv-positiva i Sverige och Kvinnocirkeln – Stockholmsavdelningen.

Föreningen ansöker för 2006 om sammanlagt 1 020 tkr. OFU beslutade i december 2005 att bevilja PG 360 tkr för 2006 ur anslaget bidrag till frivilligor-

ganisationer. Förvaltningen föreslår att OFU beslutar om oförändrat bidrag med 500 tkr ur hiv/aidsbidraget för 2006. Föreningen har under året flyttat in i nya lokaler tillsammans med Riksförbundet hivpositiva (RFHP) och Kvinnocirkeln i Sverige. Föreningen ansöker om pengar till ombyggnad av den nya lokalen, förvaltningen föreslår avslag på denna ansökan.

Förslag till beslut:

OFU föreslås bevilja Posithiva Gruppen 500 tkr ur hiv/aidsanslaget.

Kvinnocirkeln i Sverige KCS

Kvinnocirkeln i Sverige (KCS) har hiv-positiva kvinnor som sin målgrupp. Föreningen har tidigare under flera år hyrt ett rum i Noaks Arks lokaler. För drygt ett år sedan flyttade föreningen istället in i Posithiva gruppens lokaler. Där har de kunnat vara utan att betala hyra.

Från och med i höst har Riksföreningen för hiv-positiva (RFHP) flyttat in i nya lokaler där såväl Posithiva gruppen som Kvinnocirkeln i Sverige har flyttat in. KCS har tecknat ett nyttjanderättsavtal med RFHP eftersom tanken nu är att KCS ska betala del av hyran i denna lokal. Föreningen ansöker om 45 150 kr till hyra för hösten 2005. Förvaltningen anser att det är positivt att flera föreningar samverkar i en och samma lokal.

Förslag till beslut:

OFU föreslås bevilja Kvinnocirkeln i Sverige 150 tkr för hyra under 2006 pengarna föreslås tas ur hiv-anslaget.

RFSL-Stockholm

Sedan mitten av åttiotalet har RFSL – Stockholmsavdelningen genom sitt primärpreventiva arbete och stöd till hiv-positiva arbetat för att begränsa epidemin och skadorna av den. Av denna anledning är primärprevention riktad till män som har sex med män fortfarande av högsta prioritet. Föreningen skriver i sin ansökan att i stort sett all verksamhet i RFSL Stockholm syftar till att förbättra homo-, bis sexuella och transpersoners hälsa. Med alla verksamheter når föreningen unga och äldre, tjejer, killar, svenskar och nya svenskar, bögar, flator, bis sexuella och transpersoner. Genom kuratorsmottagningen och hivpreventivt arbete påverkas på ett mycket direkt sett målgruppernas välbefinnande, psykosociala och kroppsliga hälsa.

RFSL Stockholm har också en ambition att stärka föreningens sexualpolitiska arbete för ett samhälle där sexuell mångfald bejakas och där hot, diskriminering och trakasserier mot hbt-personer inte sker.

Organisationen ser tecken på att den yngre generationen är sämre informerade än tidigare generation och att en ökad smittspridning av gonorré, klamydia och syfilis har registrerats bland dessa till följd av en förändrad kondomanvändning. Hiv-virus har inte spridits i större utsträckning bland unga som har MSM eftersom de utövar sex inom den egna generationen. Om hiv får fäste inom denna grupp är risken att Sverige får en omfattande epidemi.

Fortfarande finns epidemiologiskt sett ett stort behov av primärpreventivt arbete riktat till män som har sex med män. Nya kombinationsbehandlingar har gjort att prognosen för hiv-infekterade ser bättre ut idag än någonsin tidigare, men samtidigt stiger förekomsten av hiv då fler lever med sjukdomen. Detta kan ha att göra med nya riskbedömningar och en återgång till osäkra beteendemönster. Vi har gått från kris till vardag, situationen har normalise-

rats vilket har lett till att risktagandet ökat. Av denna anledning är primärprevention fortfarande av högsta prioritet skriver föreningen vidare i sin ansökan.

Mål och målgrupp

Syftet med verksamheten är att vara ett led i målet att minska incidensen av hiv och verka för en ökning av kondom användning i målgruppen män som har sex med män. Vidare vill man skapa reflektioner över sexualbeteende i förhållande till hiv och delge kunskaper till målgruppen om förekomst av hiv och spridningsvägar. Slutligen syftar verksamheten till att ge stöd till homo- och bisexuella samt transpersoner som är hiv-positiva.

Metoder

RFSL – Stockholms hivpreventiva arbete kan delas in i utåtriktad primärprevention, inåtriktad processinriktad prevention och stöd till hiv-positiva.

Outreach

Den utåtriktade primärpreventionen drivs huvudsakligen genom projektet Outreach, Kondomleverantörerna och Gay Talk. Projektet syftar till att tillhandahålla kondomer och popularisera användningen av dem. Arbetet bedrivs på arenor som besöks av målgruppen. Under 2005 var ett femtontal män och kvinnor arvoderade för arbetet och besökte tillsammans inom ramen för de två projekten ett stort antal klubbar och andra träffställen. Informatörerna utbildas för sin uppgift och förses med uniformer och informationsmaterial. Besöken förläggs huvudsakligen till sommarmånaderna, då uppsökande arbete företas på samtliga barer, pubar, och klubbar som vänder sig till män som har sex med män. Dessa uppgår till ett femtontal. Genomsnittligt var kondomleverantörerna ute några gånger per vecka, då ett antal ställen besöktes. På åtta så kallade videoklubbar, som inte är en obetydlig arena för sexuella kontakter mellan män, fanns genom projekt Outreach under året kontinuerligt tillgång till kondomer. Broschyrer med information om hiv, STI och andra hälsorelaterade ämnen i förhållande till män som har sex med män distribuerades via särskilda ställ.

Sedan 1988 har RFSL Stockholm arbetat utåtriktad i gruppen MSM för att tillhandahålla information och kondomer i syfte att öka andelen skyddade samlag, för att minska spridningen av hiv och andra STI. Sedan 2004 är en person heltidsanställd för detta viktiga arbete.

Nio män utbildades och arbetade med denna verksamhet under 2005. Uppsökande arbete utförs också av Kondomleverantörerna på utomhusplatser och krogar som traditionellt fungerar som arenor för kontakter för män som har sex med män.

Kondomleverantörerna har under 2005 inte fokuserat sitt arbete endast under sommaren utan under hela året och informatörerna koncentrerade sig på ämnen som är aktuella. Detta för att projektet ska kännas nytt vilket ökar chanserna att målgruppen tar till sig informationen.

Den 1 juli 2004 avskaffades den så kallade Bastuklubbslagen. Lagen infördes för att hindra spridning av hiv under 1980-talet. När Bastuklubbarna stängdes öppnades istället videoklubbar för etablering av sexuella kontakter för MSM. Förbudet att driva lokaler som var avsedda för MSM medförde att möjligheten att bedriva preventivt arbete på dessa arenor upphörde. RFSL anser att organisationen nu kan verka helt öppet med att verka preventivt.

RFSL- Stockholm ansöker om pengar för att utveckla metoder för att utföra mer kvalitativa hivpreventiva insatser såsom on-site tester på videoklubbar i samarbete med Venhälsan.

Under 2005 kommer denna verksamhet även att läggas ut på nätet för att MSM ska kunna interagera och få svar på sina frågor. Personer under 26 år kommer att prioriteras i detta arbete. RFSL kommer att dokumentera denna verksamhet för att få större kunskap om denna målgrupp.

RFSL – Stockholms uppsökande projekt har delat ut kondomer och fört kortare eller längre samtal med åtskilliga tusentals män som har sex med män. Denna distribution av kondomer och dessa samtal med målgruppen är nödvändig för en effektiv prevention i gruppen. De nätverk som RFSL har uppbyggt är unika och har en hög acceptans inom målgruppen.

Homosexuellas hälsa

Om man jämför gruppen homosexuella män med gruppen heterosexuella är hälsan ojämnt fördelad. Detta gäller inte bara hiv och hivs följder utan också psykosociala faktorer. Nyligen gjordes en undersökning i Norge som visar på högre självmords-frekvens och alkohol- och drogmissbruk hos homosexuella som också skattar sin hälsa lägre. Förvaltningen anser att det arbete som RFSL utför är värdefullt och förebyggande.

Kurativt arbete

Fyra kuratorer var under 2005 anställda för att med sammanlagt två heltidstjänster ta emot klienter.

- Rådgivning – personlig rådgivning innebär samtal av mindre djupgående karaktär där den sökande får svar på på allt från juridiska frågor till information om RFSL:s olika verksamheter.
- Samtalskontakter av stödjande eller terapeutisk karaktär – vid dessa möten kretsar samtalen kring frågor om identitet. Samtalen kan pågå under en längre tid.

Besöksstatistiken har i det närmaste fördubblats under de tre senaste åren och personer som nekats kurativt stöd på grund av resursbrist har blivit allt fler.

Inom ramen för det kurativa arbetet bedrivs även stödgrupper för föräldrar till homo- och bisexuella barn. Grupperna erbjuder föräldrarna en fördjupad kunskap kring homosexuellas sexuella identitet. Grupperna är mycket uppskattade och har hjälpt föräldrar att bättre kunna ge stöd till sina barn. Just familjens förmåga att ge stöd är avgörande för homo- och bisexuellas psykosociala och sexuella hälsa.

RFSL:s hälsofrämjande arbete med homosexuellas hälsa är strategiskt genomtänkt med stödprogram riktat till framförallt unga homosexuella. Kuratorerna på RFSL:s rådgivning har alla specialkompetens. Hos föreningens kuratorer kan också hiv-positiva män få stöd och möjlighet att samtala om sjukdomens sociala kontext och livssituationen som bi- eller homosexuell. Föreningen har infört en avgift för de besökare som arbetar heltid som besöker kuratorerna, kostnaden för dessa är 100 kr per besök.

Icke-svensk bakgrund

En grupp som ägnas särskilt stöd är hiv-positiva invandrare. En invandrarkonsulent med ansvar för stöd och kontakter med myndigheter och sjukvård samt kontakter vid asylfrågor och invandrarärenden är anställd av RFSL –

Stockholm. Organisationen vill inför 2006 ges möjlighet att översätta informationsmaterial till flera språk. Vidare vill RFSL starta samtalsgrupper för olika etniska grupper.

Ungdomar

RFSL – Stockholm vill under 2006 undersöka metoder för att nå ungdomsgruppen och föra samtal med dem, såväl på individuell nivå som gruppnivå.

RFSL – Stockholm ansöker om 2 600 000 kr för 2006. OFU beviljade 1 558 000 kr för 2005. OFU har beviljat RFSL 1 062 000 kr i verksamhetsbidrag ur anslaget till frivilligorganisationer för 2006.

Förslag till beslut

1. OFU föreslås bevilja RFSL-Stockholm 1 530 tkr för 2006. Pengarna föreslås tas ur hiv/aids-anslaget.
2. OFU föreslås bevilja RFSL 380 tkr för projektet Outreach för 2006. Pengarna föreslås tas ur hiv/aids-anslaget.

Kongo Föreningen i Stockholm

Kongo är en av de hårdast hiv-drabbade länderna i Afrika. Ett av skälen till detta är att landet länge varit i krig och därför inte har arbetat med hiv-förebyggande insatser. Denna grupp har gett uttryck för stort behov av stöd och kunskap om hiv.

Kongolesiska män åker hem till sitt land för att besöka familjen eller för att finna en hustru. Enligt föreningen återkommer många smittade av hiv. Föreningen känner stor oro för dessa personer, dels för att de själva ska utveckla aids, dels för att de ska smitta personer inom den egna gruppen i Sverige. Föreningen informerar dessa män om var man kan hiv-testa sig, betydelsen av tidig diagnostik och betydelsen av att använda kondom. Föreningen besöker också flyktingläger för att informera nyanlända kongoleser om STI- och hiv/aids-prevention.

Sedan tre år tillbaka har föreningen tillsammans med Riksförbundet arrangerat konferenser för ett afrikanskt nätverk i Europa för fransktalande. Detta har underlättat informationsutbyte, tillgänglighet till nyheter inom området och information om framsteg inom forskningen på området. De som ingår i nätverket antog 2004 en resolution och andra överenskommelser angående det fortsatta hiv-förebyggande arbetet i Europa inom målgruppen..

Föreningens mål är att

- ge kunskap om nödvändigheten att använda kondom och se till att den finns tillgänglig för medlemmar
- öka medlemmars kunskap om hiv och hur sjukdomen sprids
- speciellt rikta sig till asylsökande och nyinvandrade
- årligen verka för att det Europeiska nätverket kan anordna konferens för att sprida kunskap och utvecklingsmetoder i förebyggande syfte
- samverka med andra organisationer som arbetar hiv-preventivt

Metod

- vid föreningens olika arrangemang för medlemmar informera om hiv
- anordna konferenser, seminarier och debatter med engagerade personer i den egna lokalen och i TV. Föreningen har sändningar 1 timme varje vardag, cirka 3 500 hushåll når föreningen vid dessa sändningar

- informera ungdom, föräldrar och andra vuxna om hiv, kondomanvändning, testning och nödvändigheten av tidig diagnostik
- belysa hiv-problematik genom att engagera konstnärer, musiker, journalister, läkare, andra föreningar och nyckelpersoner i samband med evenemang

Kongoföreningen har erhållit bidrag i sex år och har utvecklat många bra verksamheter under denna tid. Förvaltningen anser att arbetet bör fortsätta. Föreningen ansöker om 525 tkr till verksamhet och 59 220 kr till hyra för 2005. Kongoföreningen har numera många verksamheter som inte är hiv/aids-relaterade. Många av de ekonomiska aktiviteterna som föreningen ansöker om pengar till är allmänna kulturella insatser. Föreningen uppmanas därför att även söka bidrag hos idrottsförvaltningen för sin barn- och ungdomsverksamhet.

Under 2006 kommer föreningen att informera ungdomar i högre utsträckning. Föreningen skriver i sin ansökan att ungdomar tror sig vara immuna mot hiv-viruset på grund av att antalet smittade ungdomar i Sverige och övriga industriländer är lågt.

Kongoföreningen erhöll 365 tkr för 2005. Föreningen ansöker om bidrag för sin verksamhet med 610 tkr, varav lönebidrag med 150 tkr och hyra med ca 60 tkr.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja 365 tkr till Kongoföreningen i Stockholm för 2006. Pengarna föreslås tas ur det statliga hiv/aids-anlaget.

Järva Mansmottagning

Sedan 1995 har Lafa (Landstinget förebygger Aids) arbetat för att finna former för att utveckla lokalt hälsofrämjande och förebyggande arbete kring sexualitet och samlevnad. Detta har framförallt varit angeläget i områden som har stor andel av befolkningen med utländsk bakgrund och där många boende har anknytning till länder med förekomst av hiv och andra sexuellt överförda infektioner (STI).

I en kartläggning av sex- och samlevnadsarbetet i Tensta och Rinkeby framkom att män i dessa områden ofta saknar möjlighet att diskutera frågor om sexualitet och samlevnad med professionella. Kvinnorna är genom gynekologmottagningar, barnmorskemottagningar och barnavårdscentraler/familjecentraler väl tillgodosedda då det gäller rådgivning om preventivmedel, STI, sexualitet och samlevnad.

Som en del i metodutvecklingen av ett hälsofrämjande och ett förebyggande arbete i områden med hög andel invandrare startade i mars 2003 Järva mansmottagning som ett treårigt pilotprojekt. Projektet har väckt stort intresse både i Stockholm, i övriga landet och internationellt.

Järva mansmottagning har funnits i drygt 2,5 år och verksamheten har nu funnit en väl fungerande arbetsform med bra balans mellan kliniskt arbete och utåtriktade, uppsökande aktiviteter. Under hösten 2005 har besöksantalet ökat markant. Den treåriga projekttiden avslutas i mars 2006. Beställare Vård Stockholm har beslutat ge fortsatt stöd till mottagningen under 2006 då verksamhetens organisatoriska tillhörighet ska planeras.

Personal

Under 2005 har personalen delvis bytts ut men består fortfarande av enbart män. Den nu verksamhetsansvarige heltidsarbetande sjuksköterskan var tidigare halvtidsanställd. I somras anställdes en kurator på halvtid, denne har god erfarenhet av arbete med män, sexualitet och prevention. Läkaren i teamet har utökat mottagandet av klienter från 3 till 5 timmar/vecka.

Personalen har deltagit i olika utbildningar, bland annat sexologi, partnerspårning och sexuellt överförda infektioner (STI) och har även haft kontinuerlig handledning. Personalgruppen är ett väl fungerande team med hög kompetens och stort engagemang för verksamheten.

Lokal

Projektet hyr en lokal på ca 170 kvm i Rinkeby. I samma hus ligger Järva Närsjukhus.

Klinisk och psykosocial verksamhet.

Sedan mottagningen öppnade har man haft mellan 50 och 70 besök i månaden. Under hösten 2005 ökade besöksantalet markant och mottagningen har nu omkring 140 besök i månaden. 85 procent av de som besöker mottagningen kommer från stadsdelarna på Järvafältet. Medelåldern på besökare är 35 år och huvudsakliga besöksorsaker är bland annat oro för sexuellt överförda infektioner, erektionsproblem, frågor om kroppen, relationsproblem. Besökarna erbjuds samtal och rådgivning och vid behov undersökning, provtagning och behandling för STI.

Utåtriktade aktiviteter och information

Under 2005 har Järva Mansmottagning genomfört 54 lektionstillfällen á två timmar vid SFI-skolorna i Kista, Rinkeby och tensta KomVux. Cirka 250 män har deltagit i lektioner och diskussioner på temat "Mannens sexualitet och självbild i sin nya värld". Lektionerna har handlat om manlig sexualitet, mansrollen i förändring, manlig anatomi och fysiologi, prevention, riskbeteende och kondomanvändning. Cirka 150 kvinnliga elever har också deltagit vid vissa tillfällen då t ex sexuella rättigheter och könsroller har diskuterats. Undervisningen har bemötts positivt från såväl elever som skolläda och samarbetet kommer att fortsätta under 2006.

Under året har JM regelbundet besökt vårdcentraler, apotek, stadsdelsförvaltningar/medborgarkontor då man träffat berörd personal och berättat om verksamheten. Under våren 2005 anordnade personalen ett halvdagsseminarium om manlig sexualitet för vård- och socialtjänstpersonal.

Informationsbroschyr och en affisch om verksamheten har tagits fram och mottagningen har också en hemsida på Internet:

www.jarvamansmottagning.nu

Många av de utåtriktade besöken har handlat om olika typer av möten med boende i området. Exempel på detta är riktade informationsmöten med män boende i de olika stadsdelarna, besök på Somaliska föreningen, deltagande i flera festivaler såsom Rinkebyfestivalen och besök i kyrkor och religiösa samfund. En viktig samarbetspart i det utåtriktade arbetet är SFI-skolorna i Rinkeby och Kista, där samarbetet har lett till att personal från Mansmottagningen regelbundet besöker de manliga eleverna på skolorna och erbjuder dem sex- och samlevnadsundervisning. Mottagningen har också tagit emot studiebesök från bland annat Kina och Lettland.

Organisation

En styrgrupp med representanter för projektets samarbetspartners träffas regelbundet: Landstinget förebygger Aids (LAFA), Beställarkontor Vård – Stockholm, Socialtjänstförvaltningen och representanter för Rinkeby stadsdelsförvaltning.

En projektledningsgrupp på tre personer svarar för projektets administration. Dessa personer kommer från LAFA.

Utvärdering

Projektet har fått ekonomiskt stöd från Statens Folkhälsoinstitut för en kvantitativ och kvalitativ utvärdering. Mottagningens verksamhet dokumenteras i journaler, personalanteckningar och minnesanteckningar mm från styrgrupp och projektledningsgrupp. Varje besök vid mottagningen registreras med uppgifter om besökarna, besöksorsaker och åtgärder. Även den utåtriktade och informativa verksamheten registreras på en särskild blankett. Besöksstatistik och aktivitetsrapportering bearbetas halvårsvis och analyseras i relation till projektets mål. Den statistiska rapporteringen görs av en extern konsult. En kvalitativ utvärdering av mottagningen kommer att göras med stöd från Folkhälsovetenskapliga institutionen på Karolinska Institutet. Utvärderingen beräknas vara klar under våren 2006.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja LAFA 400 tkr för Järva Mansmottagning under 2006, pengarna föreslås tas ur hiv/aids-anslaget.

STÖD TILL UNGDOMSMOTTAGNINGAR

Stadsmissionens ungdomsmottagning

Stadsmissionens ungdomsmottagning finns i Gamla stan och verksamheten drivs av Stadsmissionen med stöd av Stockholms läns landsting och Stockholms stad. Mottagningen vänder sig till ungdomar och unga vuxna till 25 år, det finns ingen nedre åldersgräns. Genomsnittsåldern är 21 år. De flesta som söker sig till denna mottagning är äldre ungdomar/unga vuxna, till skillnad från stadsdelsförvaltningarnas ungdomsmottagningar. Dessa äldre ungdomar eller unga vuxna, är en i många sammanhang glömd grupp och de upplever sig inte ha någonstans att vända sig.

Besökarna kommer till mottagningen med frågor och problem i samband med sexualitet och samlevnad. Ungdomstiden är idag förlängd. Ungdomar stude- rar, åker utomlands eller bor hemma längre för att de ej har råd att skaffa/hyra egen lägenhet. Familjebildning är något många skjuter på till 30-årsåldern. Ofta har problemen en djupare existentiell dimension eller kan handla om svåra upplevelser som sexuella övergrepp, kulturkrockar och könstymningsproblem. En problemställning som har accentuerats är invandrar- ungdomars behov av att diskutera problem som uppstår mellan föräldrars traditioner från hemlandet och det svenska synsättet och livsstilen. Persona- len är kompetent och mottagningens utformning upplevs som trygg av besö- karna.

Verksamheten förebygger fysisk, psykisk och social ohälsa och kan hjälpa unga att ta sig igenom kriser på ett konstruktivt sätt. Man har kortare och längre samtalskontakter kring samlevnadsfrågor och krisbearbetning, prov- tagningar, hiv-tester, undersökningar, förskrivning av preventivmedel samt kondomutdelning.

Stadsmissionens ungdomsmottagning är en av fyra innerstadsmottagningar tillsammans med Östermalm, Maria Gamla stan och Stockholms skolors ungdomsmottagning. De tre senare mottagningarna har mycket stor besöksfrekvens och då trycket på den egna mottagningen blir för stor hänvisar de till Stadsmissionens ungdomsmottagning. Förvaltningen anser att det är viktigt att mottagningen får möjlighet att fortsätta sin verksamhet med tanke på att de vänder sig till äldre tonåringar och unga vuxna.

Personal

På ungdomsmottagningen arbetar timanställd gynekolog, allmänläkare med venereologisk kompetens, kurator 75%, 1,75% barnmorska och föreståndare 50%.

Det ekonomiska ansvaret fördelas mellan Stockholms Stadsmission, Södra Sjukvårdsområdet, Socialtjänstnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja Stadsmissionens ungdomsmottagning 810 tkr ur hiv/aidsanslaget.

Stadsdelsförvaltningarnas ungdomsmottagningar

Det finns för närvarande 12 ungdomsmottagningar inom stadsdelsnämnderna i Stockholm (Bromma stadsdelsnämnd startade en ungdomsmottagning under 2004). Gemensamt för alla mottagningar är att de tar emot ett stort antal besök årligen. Under de två senaste åren beskriver förvaltningarna i sina verksamhetsberättelser att problembilden kring besökarna blir allt tyngre. Många vill träffa kuratorn för att bland annat prata om identitetsproblem, psykiatriska problem, ätstörningar, familjeproblem, abortfrågor och sexuella övergrepp. Ungdomsmottagningar som ligger i invandratäta områden beskriver också att de allt oftare kommer i kontakt med unga flickor med hedersrelaterade problem.

Alla förvaltningar utom två ansöker om mer pengar för 2006. Förvaltningen anser att det inte är det statliga hiv/aidsbidraget som ska bekosta kuratorstjänster på stadsdelsförvaltningarnas ungdomsmottagningar. Detta bidrag ska användas till STI/hiv-förebyggande arbete. Övriga sociala insatser som efterfrågas ligger inom den egna stadsdelsnämndens ansvarsområde.

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden föreslår kommunstyrelsen bevilja de *stadsdelsnämnder som har ungdomsmottagning* bidrag enligt bilaga 1.

Stockholms skolors ungdomsmottagning

Stockholms skolors ungdomsmottagnings verksamhetsidé är att främja ungdomars hälsa, med tonvikt på sexualitet, samlevnad och identitetsutveckling. Mottagningen skall arbeta för att förebygga, tidigt upptäcka och om möjligt behandla fysisk, psykisk och social ohälsa. Stockholms skolors ungdomsmottagning arbetar utifrån ungdomars behov och ser till hela ungdomens situation och hälsa. Personalen arbetar tillsammans med utredningar, bedömningar, motivationsarbete och behandlingar. Personalen samarbetar även med andra vårdinstanser. Stockholms skolors ungdomsmottagning ansöker om 700 tkr för 2006.

Nedan följer en beskrivning på vad det ansökta bidraget ska användas till.

Samarbetsprojekt med gymnasieskolorna

1. Med tanke på att många ungdomar debuterar sexuellt samtidigt som psykosocial ohälsa blir tydlig i gymnasieåldrarna är det viktigt att gymnasieskolorna i Stockholms stad får stöd av ungdomsmottagningen. Gymnasieungdomarna vet inte alltid var de ska vända sig för hjälp med bland annat sin oro för sexuellt överförbara infektioner och hiv. Sex- och samlevnadsundervisningen i gymnasieskolorna är eftersatt och i många fall obefintlig. Personalen vid mottagningen ser det som ett problem att gymnasieeleverna inte erhåller den information de behöver under den tid när många debuterar sexuellt.

Hiv-projekt

2. Mottagningen sprider kunskap om STI/hiv-prevention genom att ta emot studiebesök, besöka skolor och andra institutioner/instanser samt genom fortbildning av mottagningens personal.

Pojkmottagning

3. Mottagningen ger pojkar kvalificerat omhändertagande utifrån de frågeställningar och bekymmer som är specifika för pojkar. Mottagningen erbjuder öppen mottagning mellan kl 14.00 – 16.00 på fredagar då det finns manlig och kvinnlig personal med hög medicinsk kompetens.

Mottagning med inriktning på sexuellt överförbara sjukdomar

4. Med anledning av att sexuellt överförbara sjukdomar har ökat i Stockholm startade mottagningen under hösten 2001 en speciell mottagning för att snabbare kunna handha dessa frågor. Denna mottagning har till och med 2004 erhållit 100 tkr i bidrag från Statens Folkhälsoinstitut för detta.

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden föreslår kommunstyrelsen bevilja Stockholm skolors ungdomsmottagning 500 tkr för 2006. Pengarna föreslås tas ur det statliga hiv/aidsbidraget.

Bilagor:

1. Förslag på bidrag till ungdomsmottagningar
2. Förslag till fördelning till föreningar/organisationer